

UCHWAŁA Nr 94/XV/2025
RADY GMINY STAROŻREBY
z dnia 27 stycznia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027
w Gminie Starożreby

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) w zw. z art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 1283 z późn. zm.) w zw. z art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2025 poz. 49 z późn. zm.), uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Starożreby.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY W SPRAWIE PRZYJĘCIA GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA
RODZINY NA LATA 2025-2027 W GMINIE STAROŻREBY

Do zadań własnych gminy, zgodnie z art. 176 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, należy opracowanie i realizacja 3-letniego programu wspierania rodziny. Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Starożreby na lata 2025 - 2027 przewiduje rozwój działań profilaktycznych mających na celu wzmocnienie rodzin z grup ryzyka i ich wspieranie w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W związku z powyższym i z uwagi na konieczność wypełnienia obowiązku ustawowego, zasadne jest podjęcie uchwały w przedmiotowej sprawie.

Gminny Program Wspierania Rodziny będzie stanowił także punkt odniesienia przy planowaniu budżetu gminy na kolejne lata.

Załącznik do
Uchwały Nr 94/XV/2025
Rady Gminy Staroźreby
z dnia 27 stycznia 2025 roku

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

---

na lata 2025-2027

W GMINIE STAROŹREBY

Spis treści:

Wstęp	s. 3
1. Podstawa prawna programu	s. 4
2. Diagnoza sytuacji rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starożrebach	s. 5
3. Adresaci programu	s. 10
4. Analiza SWOT Gminnego Programu Wspierania Rodziny	s. 10
5. Cel główny i cele szczegółowe programu	s. 12
6. Efekty programu	s. 18
7. Realizatorzy programu	s. 18
8. Źródła finansowania programu	s. 19
9. Monitoring i ewaluacja programu	s. 19
10. Podsumowanie	s. 19

Wstęp

Gminny program wspierania rodziny na lata 2025-2027 w Gminie Staroźreby opracowano w oparciu o art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 49) w myśl, którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, stanowi jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórkę. Jest najważniejszą grupą społeczną. Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. To ono tutaj nabywa wiedzę o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach. Uczy się wyrażać swoje uczucia (lęk, obawa, zadowolenie, gniew) oraz wartościowania co jest dobre, a co złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują społeczeństwo. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej.

Rozpad rodziny, niewydolność wychowawcza, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającą w prawidłowym rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny, asystent rodziny) zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego. W swoich działaniach pracownicy socjalni, asystenci rodziny mają za zadanie wspieranie i wspomaganie, a nie zastępowanie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

System pomocy społecznej umożliwia zatrudnianie asystenta rodziny do pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składający się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny tj. rodziców, dzieci, czemu służy indywidualne podejście do rodziny i jej problemów. W tym miejscu należy jednoznacznie

powiedzieć, że asystent rodziny nie przejmuje działań za rodzinę, jedynie wspiera ją w wykonywaniu określonych obowiązków jak i również w podjętych działaniach, pokazuje jakie efekty przyniesie ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przyniosły one zamierzone efekty.

Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 - 2027 jest utworzenie spójnego, scentralizowanego systemu wsparcia dzieci oraz wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie, jako podstawowej komórce społecznej, przede wszystkim w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej. Program będzie miał zatem charakter zróżnicowany, zarówno profilaktyczny jak i interwencyjny, w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji.

1. Podstawa prawna Programu

- ↳ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 49);
- ↳ Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn.zm.);
- ↳ Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1673);
- ↳ Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 z późn,zm);
- ↳ Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.);
- ↳ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Staroźreby na lata 2024-2034.

2. Diagnoza sytuacji rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Staroźrebach

W 2024 roku z różnych form świadczeń finansowych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Staroźrebach skorzystało łącznie ponad 400 rodzin, z tego ze świadczeń pomocy społecznej 145 rodzin, tj. ok. 322 osoby w rodzinach. Liczba ludności gminy Staroźreby w 2024 roku wynosiła 6829 osób, w tym 3455 kobiet i 3374 mężczyzn. Osoby korzystające ze świadczeń GOPS stanowią ok. 6% ludności gminy.

Tabela nr 1. Rodziny objęte świadczeniami pomocy społecznej GOPS w Staroźrebach w latach 2023-2024 z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie.

Rodziny		Rodziny z dziećmi						
Rok	Ogółem	Ogółem liczba osób	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci	6 dzieci
2023	152	342	19	11	16	6	1	0
2024	145	322	17	14	16	6	1	0

Źródło: dane własne GOPS

Najczęstszym powodem korzystania przez rodziny ze świadczeń pomocy społecznej są niskie dochody, bezrobocie, choroba i niepełnosprawność, a także potrzeba ochrony macierzyństwa, alkoholizm i bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Tabela nr 2. Najczęstsze przyczyny nasilenia trudnych sytuacji życiowych, które stanowią przyczynę ubiegania się o wsparcie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Staroźrebach

Powody przyznania pomocy	Rok 2023		Rok 2024	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach

Ubóstwo	84	179	94	187
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	2	11	21	109
Sieroctwo	0	0	0	0
Bezrobocie	46	104	44	103
Bezdomność	1	1	1	1
Niepełnosprawność	45	67	46	70
Zdarzenie losowe lub sytuacja kryzysowa	2	3	0	0
Alkoholizm	6	14	10	12
Narkomania	0	0	0	0
Długotrwała lub ciężka choroba	50	75	45	66
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	3	16	4	12
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	3	1	1

Źródło: dane własne GOPS

Z uwagi na wiejski charakter gminy oraz ubogą infrastrukturę osoby w wieku produkcyjnym nie mają szans na zdobycie zatrudnienia na naszym terenie, większość pracowników dojeżdża do pracy poza teren gminy. Problemem jest także dostęp do wszelkiego rodzaju poradni i placówek specjalistycznych oraz placówek oświatowych i kulturalnych. Sytuacja taka nie ułatwia rozwiązywania problemów naszych rodzin.

Edukacja szkolna w gminie Staroźreby realizowana jest w 2 szkołach podstawowych.

Tabela nr 3. Uczniowie szkół podstawowych w gminie Staroźreby

Szkoła	Liczba dzieci w roku szkolnym 2024/2025
--------	---

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Staroźrebach	361
Szkoła Podstawowa im. Zbigniewa Dłużniewskiego w Nowej Górze	231
łącznie	592

Źródło: Szkoły podstawowe z terenu Gminy Staroźreby.

Część dzieci z rodzin będących pod opieką Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej objętych jest pomocą w formie dożywiania w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2024-2028”. W roku 2024 programem objęto 40 rodzin, z których z posiłku w szkole skorzystało 75 dzieci w wieku do ukończenia szkoły ponadpodstawowej. Koszty programu realizowanego na rzecz dzieci w roku 2024 wyniosły 78.237,00 zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Staroźrebach jest także realizatorem świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów, zgodnie z art. 90d i 90e ustawy o systemie oświaty. W ramach tej pomocy w roku szkolnym 2023/2024 przyznano 116 świadczeń, zaś w roku szkolnym 2024/2025 - już 41 świadczeń. Na wypłatę tego świadczenia w 2024 roku przeznaczono kwotę 44.248,52 zł. Zgodnie z uchwałą Rady Gminy w Staroźrebach, środki te pomogą zapewnić dzieciom:

- a) zakup podręczników, lektur szkolnych, encyklopedii, słowników, programów komputerowych i innych pomocy edukacyjnych,
- b) zakup przyborów i pomocy szkolnych, tornistrów, stroju na zajęcia wychowania fizycznego (spodenki gimnastyczne, koszulki gimnastyczne, dresy kompletne lub spodnie sportowe) oraz innego wyposażenia uczniów wymaganego przez szkołę,
- c) opłaty za udział w zajęciach nauki języków obcych lub w innych zajęciach edukacyjnych,
- d) opłaty za udział w wycieczkach szkolnych, wyjściach (wyjazdach) do kin, teatrów lub innych imprezach organizowanych przez szkołę,
- e) zakup komputera, oprogramowania, części do komputera, drukarki oraz papieru do drukarki,
- f) zakup biurka, krzesła do biurka.

Około 300 rodzin z terenu Gminy Staroźreby uprawnionych jest do pobierania świadczeń rodzinnych. Największą grupę stanowią pobierający zasiłki rodzinne na 2 dzieci, o dochodach w granicach do 400 zł miesięcznie na osobę w rodzinie.

Tabela nr 4. Wydatki na zasiłki rodzinne finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa oraz liczba świadczeń

L.p.	Rodzaj Świadczenia	Rok 2023		Rok 2024	
		Liczba rodzin/ świadczeń	Kwota	Liczba rodzin/ świadczeń	Kwota
1.	Zasiłki rodzinne	143/	549 637,17 zł	110/	435 386,77 zł

	wraz z dodatkami	5263		10787	
--	------------------	------	--	-------	--

Źródło: dane własne GOPS

Należy zauważyć, że całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku rodzinnego w 2024 r. w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała o 114 250,40 zł. Z przeprowadzonej analizy wynika, że zmniejszenie się liczby rodzin i kwoty przyznawanych świadczeń spowodowane było tym, że kryterium do świadczeń rodzinnych nie ulegało zmianie, ale wzrósł poziom najniższej krajowej wynagrodzenia zasadniczego oraz dochód z ha przeliczeniowego uwzględniane przy weryfikowaniu uprawnień do świadczeń rodzinnych.

Istotne wsparcie finansowe dla matek, które nie są aktywne zawodowo stanowi świadczenie rodzicielskie przyznawane niezależnie od dochodu do czasu ukończenia przez dziecko 1 roku życia w wysokości 1000 zł miesięcznie oraz zastosowanie mechanizmu „złotówka za złotówkę” dla rodzin, których dochód przekroczył ustawowe kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń rodzinnych. W 2023 roku wypłacono 144 świadczenia na kwotę 132 307,40 zł. Natomiast w 2024 roku wypłacono 115 świadczeń na kwotę 105 499,80 zł.

Na podobnym poziomie na przestrzeni ostatnich kilku lat wypłacane są świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego na podstawie przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W 2023 roku do świadczeń uprawnionych było 30 rodzin - wypłacono 429 świadczeń na kwotę 192 830,79 zł. Natomiast w 2024 roku wypłacono 422 świadczenia dla 25 rodzin w łącznej kwocie 195 469,78 zł.

Gdy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zakłada m.in. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. W przypadku umieszczenia dziecka w wymienionych placówkach gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki:

- 10 % w pierwszym roku pobytu w pieczy zastępczej
- 30 % w drugim roku pobytu w pieczy zastępczej
- 50 % w trzecim roku i następnym latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej – średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w ww. placówkach.

Gmina Staroźreby w roku 2024 finansowała pobyt w pieczy zastępczej 7 dzieci, natomiast według stanu na dzień 31 grudnia 2024 - dla 3 dzieci. GOPS za pośrednictwem Asystenta Rodziny prowadzi pracę z rodzinami tych dzieci pod kątem ich powrotu do rodzin biologicznych. Sukcesem Asystenta Rodziny było wypracowanie u rodziców 4 dzieci standardów mieszkalnych oraz kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, które umożliwiły powrót dzieci z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.

Podejmując rozważania na temat roli rodziny w systemie profilaktyki, trzeba zdawać sobie sprawę z aktualnych zagrożeń, jak rozwój cywilizacji. Postawy wielu ludzi nacechowane są lękiem przed przyszłością, rozczarowaniem. Wiele małżeństw się rozpada. Rodzice są zapracowani, nie zwracają uwagi na potrzeby dziecka (głównie

emocjonalne). Coraz bardziej widoczne są różnice pomiędzy bogatymi a biednymi. Najbardziej przez ten stan rzeczy cierpią dzieci, które pozostawione „same sobie” podejmują działania dewiacyjne, które prowadzą do niedostosowania społecznego. Pracownicy socjalni i asystent rodziny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Staroźrebach w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z różnorodnymi problemami. Niejednokrotnie są to rodziny, które oprócz ubóstwa dotknięte są wieloma dysfunkcjami. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach.

Z analizy sprawozdań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że tendencja dotycząca potrzeb wsparcia rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w postaci przydzielenia asystenta rodziny jest względnie stała – w każdym roku wsparciem Asystenta Rodziny objętych jest ok. 10 rodzin. Są to rodziny, które wymagają wsparcia w znacznie szerszym wymiarze aniżeli pomoc oferowana w ramach pracy socjalnej. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Staroźrebach od 2015 roku zatrudniony jest asystent rodziny współpracujący z rodzinami, w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Asystent rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej może prowadzić pracę z nie więcej niż 15 rodzinami. W roku 2023 Asystent rodziny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Staroźrebach obejmował pracę 11 rodzin, a w roku 2024 - 10 rodzin. Wsparcie Asystenta, które świadczone jest dłużej niż 1 rok, prowadzone jest u 4 rodzin.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Staroźrebach we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, co roku zabezpiecza miejsca dla ok. 3 dzieci z rodzin z problemem alkoholowym na obozy letnie w ramach programu „Pogodne lato”, realizowanego przez Chorągiew Mazowiecką Związku Harcerstwa Polskiego w Płocku przy wsparciu Samorządu Województwa Mazowieckiego. Obozy w ramach programu „Pogodne lato” to nie tylko możliwość spędzenia przez dzieci i młodzież dwóch tygodni wakacji poza miejscem zamieszkania i codziennym środowiskiem np. nad morzem czy jeziorem, ale też szansa wzięcia udziału w zajęciach o charakterze terapeutycznym. Są one często potrzebne młodzieży żyjącej pod presją otoczenia i dorastającej w środowisku, w którym występuje duże ryzyko występowania uzależnień. Dzięki stałej opiece psychologów i terapeutów dzieci mogą liczyć na wsparcie nie tylko w trakcie zajęć, ale też poza nimi. Program profilaktyczno-terapeutyczny tych obozów promuje zdrowy styl życia. Zajęcia organizowane są w taki sposób, aby młodzi ludzie poprzez zabawę zdobywali wiedzę i umiejętności na temat zapobiegania chorobom społecznym i cywilizacyjnym. Dowiadują się, jak radzić sobie w swoim środowisku społecznym, wyrażać własne emocje i asertywnie reagować, a także jak być wytrwałym w pokonywaniu trudności.

Programem realizowanym na rzecz rodzin wielodzietnych jest Karta Dużej Rodziny. Karta Dużej Rodziny to program obejmujący system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin z przynajmniej 3 dziećmi, zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Od roku 2019 o KDR mogą ubiegać się także rodzice, którzy kiedykolwiek mieli na wychowaniu przynajmniej 3 dzieci. Wówczas karty przyznawane są samym rodzicom. Karta Dużej Rodziny pośrednio wspiera więc budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług. Ten rodzaj pomocy na rzecz rodzin jest popularny dzięki ciągle nowym partnerom przystępującym do tego programu i oferującym atrakcyjne zniżki i uprawnienia dla rodzin. Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. w Gminie Staroźreby aż 1165 osób posiada KDR. W samym roku 2023 wydano 156 kart, zaś 2024 –

71 kart. Najwięcej rodzin korzystających z programu ma 3 dzieci.

Od listopada 2022 roku Gmina Staroźreby wspiera rodziny z dziećmi do lat 3, poprzez działalność Klubu Dziecięcego „Gumiś”. Corocznie Klub dysponuje 15 miejscami dla dzieci do lat 3. Zarówno w 2023, jak i w 2024 r. wszystkie miejsca były zajęte. Niewątpliwie jest to duże wsparcie dla rodziców małych dzieci, szczególnie tych, którzy są aktywni zawodowo. Zapotrzebowanie jednak jest większe.

3. Adresaci programu

Odbiorcami działań ujętych w Programie są rodziny i dzieci zamieszkałe na terenie Gminy Staroźreby przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej oraz rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej.

Rodzina, jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w opiece nad dzieckiem i wychowywaniu dzieci, wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej członków. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest też największym zyskiem dla społeczności lokalnej.

4. Analiza SWOT Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Opracowana Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych</i> ✓ <i>Opracowany dokument: „Procedury postępowania pracownika socjalnego i asystenta rodziny w pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych”.</i> ✓ <i>Opracowany dokument: Mechanizmy identyfikowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych</i> ✓ <i>Opracowany dokument: Zasady współpracy i wymiany informacji pomiędzy Gminnym Ośrodkiem pomocy Społecznej w Staroźrebach a podmiotami i instytucjami zaangażowanymi w udzielanie wsparcia rodzinom.</i>	<ul style="list-style-type: none"> x <i>Bierna postawa osób wobec problemów występujących w ich rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie</i> x <i>Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, terapeuta ds. uzależnień, mediator rodziny) – tylko 1 dzień w miesiącu</i> x <i>Brak dostępu na terenie Gminy Staroźreby do specjalistycznego poradnictwa terapeutycznego dla dzieci</i> x <i>Brak działających świetlic środowiskowych</i> x <i>Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu szkoły/ nauczyciela</i>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Opracowany dokument: Procedury koordynacji asystenta rodziny przewidzianej w ramach realizacji ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.</i> ✓ <i>Podjęta uchwała w sprawie ustalenia zasad ustanawiania rodziny wspierającej i określenia zasad zwrotu kosztów ponoszonych przez rodziny wspierające w związku z udzielaniem pomocy rodzinom wspieranym</i> ✓ <i>Powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie</i> ✓ <i>Działalność profilaktyczna i edukacyjna Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</i> ✓ <i>Działania profilaktyczne realizowane przez GKRPA</i> ✓ <i>Baza instytucji wspierających rodzinę (GOPS, PCPR, Policja, Sąd, organizacje pozarządowe, służba zdrowia, oświata, kościół katolicki, świetlice szkolne)</i> ✓ <i>Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty</i> ✓ <i>Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny, ciągłe doskonalenie się poprzez samokształcenie i udział w szkoleniach</i> ✓ <i>Wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży</i> ✓ <i>Dobrze rozwinięta baza obiektów sportowych w Gminie Staroźreby</i> ✓ <i>Oddziały przedszkolne na terenie gminy, powstały w 2022 roku Klub Dziecięcy „Gumiś” – wspierający rodziny z dziećmi do lat 3</i> ✓ <i>Dostęp dla mieszkańców do bezpłatnej pomocy prawnej: Nieodpłatna Pomoc Prawna w każdy poniedziałek + Prawnik w Punkcie Konsultacyjnym 1 raz w miesiącu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> x <i>Brak świadomości społecznej o potrzebach i możliwościach w zakresie opieki rodziny zastępczej</i> x <i>Brak w środowisku wolontariuszy propagujących zdrowy styl życia i efektywne wykorzystanie czasu wolnego przez młodzież</i> x <i>Ograniczone środki finansowe na realizację założonych programów</i> x <i>Wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) i brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów</i> x <i>Brak powiatowego ośrodka wsparcia – domu samotnej matki</i>
<p>Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Zatrudnianie asystenta rodziny celem wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo –</i> 	<p>Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> x <i>Niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, niespójność, częste zmiany i</i>

<p>wychowawczej</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Możliwość współpracy z rodzinami wspierającymi – określona uchwałą w sprawie ustalenia zasad ustanawiania rodziny wspierającej i określenia zasad zwrotu kosztów ponoszonych przez rodziny wspierające w związku z udzielaniem pomocy rodzinom wspieranym</i> ✓ <i>Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę</i> ✓ <i>Rozbudowa systemu opieki nad dziećmi do lat 3</i> ✓ <i>Realizacja rządowych programów i możliwość pozyskiwania funduszy unijnych</i> ✓ <i>Rozwój wolontariatu</i> ✓ <i>Edukacja rodziców</i> ✓ <i>Rozszerzona opieka nad dziećmi do lat 3</i> ✓ <i>Rozwój gminnego zaplecza rekreacyjnego dla dzieci</i> ✓ <i>Wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym</i> 	<p><i>trudności w interpretacji przepisów</i></p> <ul style="list-style-type: none"> x <i>Zanik więzi i tradycji rodzinnych, „pęd życia”</i> x <i>Wzrost kosztów utrzymania rodzin</i> x <i>Zatrudnienie niezgodne z kwalifikacjami , daleko poza miejscem zamieszkania bądź wymagające pełnej dyspozycyjności</i> x <i>Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, konsumpcjonizm, narastająca przemoc</i> x <i>Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, środków odurzających, Internetu</i>
---	---

5. Cel główny i cele szczegółowe programu

Cel główny : Wspieranie rodzin mających problemy z wypełnieniem swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcjonalności rodzin.

Cele szczegółowe

1. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dla rodzin z dziećmi.
3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.

Realizacja wskazanych celów możliwa będzie poprzez podejmowanie następujących działań:

Kierunki działań	Czas realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik realizacji	Źródło finansowania

Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.

Monitoring sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami/rodzin dysfunkcyjnych oraz analiza zjawisk rodzących potrzebę ubiegania się o pomoc.	2025-2027	GOPS	Przyczyny udzielania pomocy. Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Praca socjalna polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie.	2025-2027	GOPS	Liczba rodzin objętych wsparciem w postaci pracy socjalnej.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej.	2025-2027	GOPS Zespół Interdyscyplinarny GKRP	Liczba osób, które podjęły terapię. Liczba osób, które ukończyły terapię.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Dążenie do reintegracji rodzin poprzez pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej.	2025-2027	GOPS Zespół Interdyscyplinarny GKRPA Placówki oświatowe PCPR	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.	Środki własne, Środki zewnętrzne
W zależności od zdiagnozowanych potrzeb –zapewnienie opieki rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez wsparcie asystenta rodziny.	2025-2027	GOPS	Liczba asystentów pracujących na rzecz mieszkańców gminy. Liczba rodzin, którym przydzielono asystenta.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Zapewnienie dostępności	2025-2027	GOPS	Liczba i formy	Środki

poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy		Urząd Gminy PCPR punkty konsultacyjne	przekazów informujących o miejscach pomocy	własne, Środki zewnętrzne
Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin z dziećmi				
Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom z dziećmi.	2025-2027	GOPS Organy Gminy	Liczba i formy udzielonej pomocy. Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Objęcie dożywianiem wszystkich potrzebujących dzieci	2025-2027	GOPS Organy Gminy	Liczba dzieci korzystających z posiłków.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	2025-2027	GOPS służby zdrowia Szkoły, Klub Dzieciocy „Gumiś” Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Płocku	Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.	2025-2027	GOPS Organy Gminy	Liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach. Wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.				

Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności.	2025-2027	GOPS	Liczba rodzin przeżywających trudności.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Kierowanie osób uzależnionych na leczenie.	2025-2027	GOPS GKRPA Policja	Liczba osób, które podjęły terapię. Liczba osób, które ukończyły terapię.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego w rozwiązanie problemu przemocy w rodzinie.	2025-2027	GOPS Zespół Interdyscyplinarny Policja	Liczba założonych Niebieskich Kart.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Udzielanie rodzinom pomocy finansowej i rzeczowej.	2025-2027	GOPS Organy Gminy	Liczba rodzin objętych pomocą.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny lub asystenta rodziny i rodziny wspierającej.	2025-2027	GOPS Sąd Rejonowy	Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny i rodziną wspierającą.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Udział pracowników socjalnych i asystenta rodziny w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną.	2025-2027	GOPS	Liczba szkoleń i konferencji.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Objęcie rodzin dysfunkcyjnych profesjonalną pomocą	2025-2027	GOPS Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna służba zdrowia GKRPA Zespół Interdyscyplinarny NPP punkt konsultacyjne	Liczba podejmowanych interwencji kryzysowych. Ilość godzin dokonanego nieodpłatnego poradnictwa specjalistycznego. Ilość rodzin korzystających z profesjonalnej pomocy	Środki własne, Środki zewnętrzne

		PCPR, OIK organizacje pozarządowe na rzecz rodziny		
Wspieranie organizacji czasu wolnego oraz działania umacniające więzi rodzinne				
Otwarcie i działalność Kompleksu Kulturalno-Oświatowego w Staroźrebach	2025-2027	Urząd Gminy	Liczba dzieci korzystających z oferty Kompleksu	Środki własne, Środki zewnętrzne
Wzrost liczby dostępnych miejsc świadczących opiekę dla dzieci do lat 3.	2025-2027	Urząd Gminy Klub Dziecięcy „Gumiś”	Liczba dodatkowych dostępnych miejsc	
Rozwój infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci: modernizacja istniejących placów zabaw, budowa nowych placów zabaw, budowa basenu krytego	2025-2027	Urząd Gminy	Liczba dostępnych publicznych miejsc rekreacyjnych z dostępem dla dzieci	Środki własne, Środki zewnętrzne
Organizowanie festynów wakacyjnych, inicjatyw sportowo-rekreacyjnych (biegi okolicznościowe, zawody pożarnicze dla młodzieżowych formacji OSP, kino pod chmurką, rozgrywki sportowe), pikników rodzinnych, ferii zimowych, jarmarków bożonarodzeniowych, imprez okolicznościowych wielopokoleniowych (obchody Dnia Matki i Ojca, Dnia Dziecka, Dnia Babci i Dziadka, Obchody wydarzeń historycznych)	2025 - 2027	GOPS, Urząd Gminy, GBP, OSP, Szkoły, Klub Dziecięcy „Gumiś” Organizacje pozarządowe, ZI, Kościół, kluby sportowe	Liczba zorganizowanych inicjatyw	Środki własne, Środki zewnętrzne
Konkursy i warsztaty	2025-2027	GOPS, GKRPA, Szkoły, Klub Dziecięcy „Gumiś”	Liczna zorganizowanych konkursów i	Środki własne, Środki

		Organizacje pozarządowe, Kościoł	warsztatów Liczba osób, które wzięły udział	zewnętrzne
Działania propagujące i promujące czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży, spotkania z lokalnymi twórcami-pisarzami, poetami	2025-2027	GBP, Szkoły Klub Dziecięcy „Gumiś”	Liczba działań, liczba uczestników	Środki własne, Środki zewnętrzne
Organizowanie wypoczynku dla dzieci z rodzin wymagającym wsparcia	2025-2027	GOPS, Urząd Gminy, Szkoły, Organizacje pozarządowe, GKRPA, Kościoł	Liczba zorganizowanych form wypoczynku, liczba uczestników	Środki własne, Środki zewnętrzne
Promowanie i organizowanie akcji o charakterze charytatywnym i wolontarystycznym (WOŚP, akcje charytatywne, zbiórki rzeczowe)	2025-2027	GOPS, Urząd Gminy, GKRPA, Szkoły, Klub Dziecięcy „Gumiś”, Organizacje pozarządowe, Kościoł	Liczba zorganizowanych akcji, liczba wolontariuszy – dzieci i młodzieży	Środki własne, Środki zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne GOPS.

6. Efekty programu

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- ✓ polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- ✓ wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka,
- ✓ wzmocnienie funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodziców,
- ✓ zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia, dla rodziny i dziecka,
- ✓ poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- ✓ przeciwdziałanie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej,
- ✓ zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- ✓ poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,

- ✓ wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
- ✓ umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej, poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- ✓ rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami, w tym pozarządowymi realizującymi program wspierania rodziny.

7. Realizatorzy programu

Program realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Staroźrebach przy udziale:

1. Urzędu Gminy w Staroźrebach;
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Staroźrebach;
3. Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
4. Placówek oświatowych z terenu Gminy Staroźreby;
5. Placówek Służby Zdrowia;
6. Gminnej Biblioteki Publicznej w Staroźrebach;
7. Organizacji pozarządowych;
8. Posterunku Policji w Staroźrebach;
9. Kuratorów Sądowych;
10. Sądów – Wydziały: Karny, Rodzinny i Nieletnich;
11. Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Płocku;
12. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku;
13. Powiatowego Urzędu Pracy w Płocku;
14. Kluby Sportowe
15. Klub Dziecięcy „Gumiś”
16. Parafii z terenu gminy Staroźreby.

8. Źródła finansowania programu

Finansowanie 3 - letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Staroźreby, dotacji oraz

środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

9. Monitoring i ewaluacja Programu

Program będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starożrebach. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie. Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

10. Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Starożreby na lata 2025 - 2027 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci.

Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywne instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami, wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.